

**Посібник для фахівців служб
персоналу військових частин
Збройних Сил України (в
умовах воєнного стану)**

Посібник розроблений на підставі аналізу нормативно-правових актів та керівних документів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, що регламентують питання організації та проведення кадрової роботи у Збройних Силах України (далі — ЗС України), з урахуванням безпосереднього досвіду практичної діяльності фахівців служб персоналу, а також на підставі аналізу проблемних питань, які виникають в роботі служб персоналу військових частин (підрозділів) ЗС України (як існуючих так і знов сформованих), територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки (далі — ТЦК та СП), а також військових частин (підрозділів) Сил територіальної оборони ЗС України в умовах воєнного стану. В посібнику визначено загальні обов'язки старшого помічника начальника штабу батальйону з кадрів і стройової частини окремого батальйону (начальника групи персоналу штабу окремого батальйону Сил територіальної оборони) та надано методичні рекомендації щодо практичного виконання його завдань за основними напрямками кадрової роботи. В процесі розробки посібника використані інформаційні матеріали, які були надані провідними вищими військовими навчальними закладами України, а саме Національним університетом оборони України імені Івана Черняхівського та Національною академією сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:
обмежень для розповсюдження немає

ПОСІБНИК
ДЛЯ ФАХІВЦІВ
СЛУЖБ ПЕРСОНАЛУ
ВІЙСЬКОВИХ
ЧАСТИН ЗБРОЙНИХ
СИЛ УКРАЇНИ
(В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ)

Видавничий дім
«СКІФ»
Київ – 2023

Посібник для фахівців служб персоналу військових частин Збройних Сил України (в умовах воєнного стану): посіб. / О. В. Яцино, І. М. Половінкін, О. Л. Тракалюк, В. В. Федорович, О. П. Даценко, Ю. І. Костенко, С. В. Солодовник, С. М. Чумаченко, Т. А. Блізніков. — Київ: «СКІФ», 2023. — 56 с.

ISBN 978-611-01-2902-2

Посібник розроблений на підставі аналізу нормативно-правових актів та керівних документів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, що регламентують питання організації та проведення кадрової роботи у Збройних Силах України (далі — ЗС України), з урахуванням безпосереднього досвіду практичної діяльності фахівців служб персоналу, а також на підставі аналізу проблемних питань, які виникають в роботі служб персоналу військових частин (підрозділів) ЗС України (як існуючих так і знов сформованих), територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки (далі — ТЦК та СП), а також військових частин (підрозділів) Сил територіальної оборони ЗС України в умовах воєнного стану. В посібнику визначено загальні обов'язки старшого помічника начальника штабу батальйону з кадрів і стрійової частини окремого батальйону (начальника групи персоналу штабу окремого батальйону Сил територіальної оборони) та надано методичні рекомендації щодо практичного виконання його завдань за основними напрямками кадрової роботи. В процесі розробки посібника використані інформаційні матеріали, які були надані провідними вищими військовими навчальними закладами України, а саме Національним університетом оборони України імені Івана Черняхівського та Національною академією сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

Зміст		
Вступ		5
РОЗДІЛ 1.	Нормативно-правове забезпечення діяльності служб персоналу	6
РОЗДІЛ 2.	Комплектування військових частин (підрозділів) особовим складом	10
РОЗДІЛ 3.	Призначення, переміщення особового складу на посади	12
3.1	Права посадових осіб щодо призначення військовослужбовців наказами по особовому складу	12
3.2	Порядок призначення військовослужбовців на посади	13
3.3.	Особливості призначення на посади осіб рядового, сержантського і старшинського складу	14
3.4.	Особливості призначення на посади у ВВНЗ, ВВП ЗВО	14
3.5	Переміщення військовослужбовців по службі	14
3.6	Перебування військовослужбовців у розпорядженні відповідних командирів	14
3.7	Порядок усунення від виконання службових обов'язків, відсторонення від виконання службових повноважень або відсторонення від посади	15
3.8	Відрадження	17
РОЗДІЛ 4.	Присвоєння військових звань військовослужбовцям	18
РОЗДІЛ 5.	Нагородження особового складу	20
5.1	Нагородження особового складу державними нагородами України	21
5.2	Нагородження особового складу заохочувальними відзнаками Міністерства оборони України	23
5.3	Нагородження особового складу почесними нагрудними знаками Головнокомандувача ЗС України	27
РОЗДІЛ 6.	Надання відпусток особовому складу	31
РОЗДІЛ 7.	Звільнення військовослужбовців з військової служби	33
7.1	Права посадових осіб щодо звільнення військовослужбовців із військової служби під час дії воєнного стану	33
7.2	Підстави для звільнення військовослужбовців із військової служби під час дії воєнного стану	34
7.3	Особливості звільнення військовослужбовців із військової служби під час дії воєнного стану	36
РОЗДІЛ 8.	Облік особового складу	37
8.1	Загальні особливості обліку особового складу в особливий період	37
8.2	Облік безповоротних втрат особового складу	46
8.3	Збирання, облік, зберігання і відправка власних речей, цінностей, документів загиблих (померлих)	49
РОЗДІЛ 9.	Порядок роботи представників структурних підрозділів служби персоналу щодо підготовки документів особового складу для подання на комісію з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій	51

Зміст		
9.1	Категорії осіб, які визнаються учасниками бойових дій	51
9.2	Перелік документів для подання на комісію з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій	52
9.3	Орієнтовний порядок роботи представників структурних підрозділів служби персоналу	53

ВСТУП

В умовах воєнного стану на служби персоналу ЗС України покладаються наступні завдання:

1. Комплектування ЗС України особовим складом.
2. Призначення та переміщення особового складу на посади.
3. Присвоєння військових звань військовослужбовцям.
4. Нагородження особового складу.
5. Надання відпусток особовому складу.
6. Відрядження, у тому числі до військово-цивільних адміністрацій, відкомандирування та направлення до інших військових формувань,
7. Звільнення з військової служби військовослужбовців ЗС України.
8. Облік особового складу та ведення діловодства.

Таким чином, робота служб персоналу спрямована на забезпечення якісного комплектування ЗС України особовим складом, спроможним виконувати завдання за призначенням, і його ефективне використання.

У процесі своєї службової діяльності служби персоналу взаємодіють з командирами підрозділів, офіцерами штабу, начальниками служб, службами персоналу вищого рівня та з відповідними службами персоналу інших військових формувань.

Служби персоналу підпорядковуються безпосередньо начальнику штабу – заступнику командира і під його керівництвом проводять роботу з військовими кадрами та організують ведення діловодства у військовій частині (з'єднанні).

**РОЗДІЛ 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
СЛУЖБ ПЕРСОНАЛУ**

Закони України	
від 28 червня 1996 року №254к/96-ВР	Конституція України
від 6 грудня 1991 року № 1932-ХІІ	Про оборону України
від 6 грудня 1991 року № 1934-ХІІ	Про Збройні Сили України
від 25 березня 1992 року № 2232-ХІІ	Про військовий обов'язок і військову службу
від 21 жовтня 1993 року № 3543-ХІІ	Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію
від 20 грудня 1991 року № 2011-ХІІ	Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей
від 15 листопада 1996 року № 504/96-ВР	Про відпустки
від 22 жовтня 1993 року № 3551-ХІІ	Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту
від 9 квітня 1992 року № 2262-ХІІ	Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб
від 2 жовтня 1992 року № 2657-ХІІ	Про інформацію
від 2 жовтня 1996 року № 393/96-ВР	Про звернення громадян
від 5 лютого 2004 року № 1449-ІV	Про Державну спеціальну службу транспорту
від 21 січня 1994 року № 3855-ХІІ	Про державну таємницю
від 12 травня 2015 року № 389-VІІІ	Про правовий режим воєнного стану
від 21 червня 2018 року № 2469-VІІІ	Про національну безпеку України
від 10 грудня 1971 року № 322-VІІІ	Кодекс законів про працю України
від 16 липня 2021 року № 1702-ІХ	Про основи національного спротиву
від 24 березня 1999 року № 548-XIV	Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України
від 24 березня 1999 року № 550-XIV	Про Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України
від 24 березня 1999 року № 551-XIV	Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України
від 3 березня 2022 року № 2105-ІХ	Про затвердження Указу Президента України “Про загальну мобілізацію”
від 14 жовтня 2014 року № 1700-VІІ	Про запобігання корупції
від 16 березня 2000 року № 1549-ІІІ	Про державні нагороди України

10 липня 2003 року № 1102-IV	Про поховання та похоронну справу
Укази Президента України	
від 10 грудня 2008 року № 1153/2008	Про Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України
від 6 серпня 2004 року № 873/2004	Питання Державної спеціальної служби транспорту
від 30 грудня 2016 року № 582/2016	Про Положення про військовий квиток осіб рядового, сержантського і старшинського складу та Положення про військовий квиток офіцера запасу
від 24 лютого 2022 року № 65/2022	Про загальну мобілізацію
від 17 травня 2022 року № 342/2022	Про продовження строку проведення загальної мобілізації
від 19 лютого 2003 року № 138/2003	Про Порядок представлення до нагородження та вручення державних нагород України
від 30 травня 2012 року № 365/2012	Про відомчі заохочувальні відзнаки
Постанови Кабінету Міністрів України	
від 12 червня 2013 року № 413	Про затвердження переліку сімейних обставин та інших поважних причин, що можуть бути підставою для звільнення громадян з військової служби та зі служби осіб рядового і начальницького складу
від 30 серпня 2017 року № 704	Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб
від 20 серпня 2014 року № 413	Про затвердження Порядку надання та позбавлення статусу учасника бойових дій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення чи у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення
від 3 березня 2022 року № 194	Деякі питання бронювання військовозобов'язаних в умовах правового режиму воєнного стану
Накази Міністра оборони України	
від 05 червня 2009 року № 301	Про затвердження Положення про кадрові органи Збройних Сил України та Типових нормативів утримання кадрових органів органів військового управління, з'єднань, військових частин, установ, організацій

від 26 травня 2014 року № 333	Про затвердження Інструкції з організації обліку особового складу Збройних Сил України
від 14 серпня 2008 року № 402	Про затвердження Положення про військово-лікарську експертизу в Збройних Силах України
від 10 квітня 2009 року № 170	Про затвердження Інструкції про організацію виконання Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України
від 20 червня 2012 року № 412/ДСК	Про затвердження Переліку військово-облікових спеціальностей осіб офіцерського складу та Переліку військово-облікових спеціальностей, за якими може бути присвоєно первинне військове звання молодшого лейтенанта запасу
від 07 вересня 2020 року № 317	Про затвердження переліків військово-облікових спеціальностей і штатних посад рядового, сержантського і старшинського складу і тарифних переліків посад вищезазначених військовослужбовців
від 14 серпня 2018 року № 410	Про затвердження Переліку посад, що можуть бути заміщені військовослужбовцями, які визнані військово-лікарськими комісіями непридатними до військової служби
від 07 червня 2018 року № 260	Про затвердження Порядку виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам
від 05 січня 2022 року № 2	Про затвердження Інструкції з організації і проведення зборів із резервістами та військовозобов'язаними в органах військового управління, з'єднаннях, військових частинах, установах та організаціях Міністерства оборони України, Збройних Сил України та Державної спеціальної служби транспорту
від 04 червня 2021 року № 155	Про затвердження Порядку відбування покарання засуджених військовослужбовців у виді тримання в дисциплінарному батальйоні
від 03 листопада 2020 року № 394	Про затвердження Порядку тримання засуджених, узятих під варту, заарештованих та затриманих військовослужбовців
від 17 квітня 2019 року № 337	Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві
від 27 жовтня 2021 року № 332	Про затвердження Інструкції про розслідування та облік нещасних випадків з військовослужбовцями, професійних захворювань і аварій у Збройних Силах України
від 27 січня 2015 року № 42/ДСК	Про затвердження Переліку основних штатних посад осіб офіцерського складу, відповідних їм військових звань та рівнів військової освіти в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України

від 20 лютого 2017 року № 105	Про затвердження Інструкції про відрядження військовослужбовців Збройних Сил України
від 04 травня 2016 року № 238 (зі змінами)	Про затвердження Номенклатури посад для призначення військовослужбовців наказами по особовому складу
від 14 серпня 2014 року № 530	Про затвердження Положення про організацію в Міністерстві оборони України роботи з обчислення вислуги років для призначення пенсій військовослужбовцям і забезпечення соціальними виплатами осіб, звільнених з військової служби у Збройних Силах України, та членів їх сімей
від 16 квітня 2020 року № 122	Про затвердження Положення про комісії Міністерства оборони України з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій, учасниками війни та Інструкції про порядок видачі в Міністерстві оборони України посвідчень учасника бойових дій, нагрудних знаків “Ветеран війни – учасник бойових дій” та листів талонів на право одержання проїзних квитків з 50-відсотковою знижкою їх вартості
від 11 березня 2013 року № 165	Про відомчі заохочувальні відзнаки Міністерства оборони України
від 29 листопада 2018 року № 604	Про затвердження Інструкції з надання доповідей і донесень про події, кримінальні правопорушення, військові адміністративні правопорушення та адміністративні правопорушення, пов’язані з корупцією, порушення військової дисципліни та їх облік у Міністерстві оборони України, Збройних Силах України та Державній спеціальній службі транспорту
від 05 червня 2001 року № 185	Про додаткові заходи щодо організації поховання військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби
від 23 жовтня 2012 року № 693	Про затвердження Положення про відомчі заохочувальні відзнаки Міністерства оборони України “Вогнепальна зброя” і “Холодна зброя”
Накази начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України	
від 16 вересня 2013 року № 200	Про затвердження Інструкції з діловодства у Збройних Силах України
Накази Головнокомандувача Збройних Сил України	
від 23 грудня 2021 року № 411	Про почесні нагрудні знаки Головнокомандувача Збройних Сил України
Директиви Головнокомандувача Збройних Сил України	
від 22 лютого 2022 року № Д - 8	Про затвердження Табеля термінових донесень Збройних Сил України з кадрових питань та підготовки військових фахівців

РОЗДІЛ 2. КОМПЛЕКТУВАННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН ОСОБОВИМ СКЛАДОМ

Порядок комплектування військових частин особовим складом визначається Положенням про проходження громадянами військової служби у Збройних Силах України, затвердженим Указом Президента України від 10 грудня 2008 року № 1153/2008 (із змінами) (далі – Положення), наказом Міністра оборони України від 10 квітня 2009 року № 170 “Про затвердження Інструкції про організацію виконання Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України” (із змінами), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 19 травня 2009 року за № 438/16454 (далі – Інструкція).

У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України починаючи з 24 лютого 2022 року на підставі Указу Президента України № 69/2022 “Про загальну мобілізацію” в державі оголошено та проводиться загальна мобілізація протягом 90 діб з подальшим продовженням її строку проведення.

Призов військовозобов'язаних, резервістів та залучення транспортних засобів для забезпечення потреб ЗС України, інших військових формувань України здійснюється в обсягах, визначених мобілізаційними планами.

Усі громадяни України віком від 18 до 60 років зобов'язані з'явитися до військових частин або на збірні пункти територіального центру комплектування та соціальної підтримки (далі – ТЦК та СП) у строки, зазначені в отриманих ними документах (мобілізаційних розпорядженнях, повістках керівників ТЦК та СП), або у строки, визначені командирами військових частин.

Планування наступних кроків проведення мобілізаційних заходів в державі напряму залежить від розвитку ситуації на лінії зіткнення.

У першу чергу комплектування військових частин здійснюється за рахунок резервістів першої черги, а також резервістів, які уклали контракт про проходження військової служби у військовому резерві. Такі категорії громадян направляються безпосередньо до військових частин і не потребують додаткової військової підготовки.

Решта категорій громадян також залучається до мобілізації. Громадяни, які раніше проходили військову службу і мають досвід на певних посадах, також можуть бути направлені безпосередньо до військових частин. А громадяни, які раніше не проходили військову службу, але підлягають мобілізації, в обов'язковому порядку направляються до навчальних центрів ЗС України, де проходять відповідну підготовку, і лише після цього вони направляються до виконання бойових завдань з оборони в бойові військові частини.

Призначення (переміщення) військовослужбовців на посади згідно з мобілізаційним призначенням оформляються наказами по стройовій частині та не дублюються наказами по особовому складу.

Відповідно до пункту 253 Положення, про призов громадян на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період та призначення на посади командири військових частин інформують ТЦК та СП за місцем

проживання (перебування) цих громадян до призову на військову службу та посадову особу, до номенклатури призначення якої належить посада, на яку призначено призваного громадянина. Про призов громадян на військову службу ТЦК та СП письмово повідомляють державні органи, підприємства, заклади, установи і організації, в яких зазначені громадяни працювали, навчалися або були зареєстрованими як безробітні.

Під час комплектування військових частин, що заново формуються, кандидати на посади командирів та начальників цих формувань затверджуються згідно з номенклатурою посад, а право затвердження кандидатів на інші посади зі штатною категорією “полковник” і нижче надається командувачам видів ЗС України, командувачам оперативних командувань, командувачам родів військ і сил, що не входять до складу видів ЗС України, керівникам органів військового управління ЗС України, командирам з'єднань, військових частин, керівникам військових навчальних закладів, установ та організацій ЗС України, на яких мобілізаційним планом покладено розгортання таких формувань.

На період мобілізації призупиняється призов громадян України на строкову військову службу та звільнення в запас військовослужбовців строкової військової служби які виступили встановлені строки військової служби.

У період з моменту оголошення мобілізації та з моменту введення воєнного стану (настання воєнного часу) для військовослужбовців, у яких закінчився строк військової служби або строк дії контракту, військова служба та строк дії контракту продовжуються понад встановлені строки наказами по стройовій частині до оголошення демобілізації.

Військовослужбовці, які були призвані на військову службу або в яких строк проходження військової служби закінчився в особливий період та які не досягли граничного віку перебування на військовій службі і є придатними до проходження військової служби за станом здоров'я, **після оголошення демобілізації** за бажанням укладають Контракт про проходження військової служби та продовжують проходження військової служби в мирний час.

РОЗДІЛ 3. ПРИЗНАЧЕННЯ НА ПОСАДИ ТА ЗВІЛЬНЕННЯ З ПОСАД

Порядок призначення, переміщення військовослужбовців на посади та звільнення з них визначається розділом IV Положення та розділом IV Інструкції.

В період до введення воєнного стану військовослужбовці призначаються на посади і переміщуються по службі за рейтинговим принципом, за основною або спорідненою спеціальністю з урахуванням досвіду служби, рівня їх професійної компетентності, строків перебування на посаді, рівнів освіти, черговості проходження служби на різних видах посад, особистих якостей і досягнень та відповідності характеристикам посад, визначених Міністерством оборони України. У разі коли є потреба призначення військовослужбовців на посади за новою спеціальністю, їх призначенню на ці посади має передувати відповідна підготовка (перепідготовка).

З введенням воєнного стану призначення військовослужбовців на вищі посади здійснюється без рейтингового принципу та дотримання встановлених Міністерством оборони України строків перебування на попередній посаді.

З введенням воєнного стану за рішенням Міністра оборони України або Головнокомандувача Збройних Сил України допускається призначення офіцерів на вищі посади з нижчим рівнем військової освіти ніж той, якого вимагає паспорт військової посади.

3.1. Права посадових осіб щодо призначення військовослужбовців наказами по особовому складу

Залежно від правового режиму, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях, призначення військовослужбовців на посади та переміщення по службі проводяться наказами по особовому складу посадових осіб, які мають право призначення військовослужбовців на посади у мирний або у воєнний час згідно з номенклатурою посад.

Повноваження посадових осіб МО України і ЗС України щодо призначення військовослужбовців на посади визначаються Номенклатурою посад для призначення військовослужбовців наказами по особовому складу, яка затверджена наказом Міністерства оборони України від 04.05.2016 № 238.

Відповідно до цього наказу призначення військовослужбовців у **воєнний час** (протягом періоду дії воєнного стану в Україні чи перебування у стані війни) здійснюється:

на посади осіб **рядового, сержантського і старшинського складу** в підпорядкованих військових частинах зі штатними категоріями до **“головного сержанта”** (“головного корабельного старшини”) включно – **командирами окремих батальйонів** (кораблів 2 рангу), рівні з ними у правах командири окремих військових частин, що утримуються на окремих штатах та вищі посадові особи

на посади **осіб рядового, сержантського і старшинського складу** в підпорядкованих ОВУ, військових частинах, установах і організаціях –

командирами (начальниками) ОБУ, військових частин, установ і організацій, які утримуються на окремих штатах, і за посадами яких штатом передбачено військове звання “**полковник**” (“капітан 1 рангу”) і вище;

на посади зі штатними категоріями до “**майора**” включно в управлінні, підпорядкованих з’єднаннях і військових частинах за винятком посад, що належать до вищої номенклатури – **командиром корпусу**, повітряного командування;

на посади зі штатними категоріями до “**підполковника**” включно в командуванні, підпорядкованих з’єднаннях, військових частинах, установах і закладах, за винятком посад, що належать до вищої номенклатури – **командувачем військ оперативного командування**;

на посади в підпорядкованих ОБУ, з’єднаннях, військових частинах, установах і закладах, за винятком посад, що належать до вищої номенклатури – командувачами військ (сил), що не входять до складу видів і окремих родів військ (сил) ЗС України, начальником Військової служби правопорядку у ЗС України – начальником Головного управління Військової служби правопорядку ЗС України;

на посади в підпорядкованих ОБУ, з’єднаннях, військових частинах, установах і закладах, за винятком посад, що належать до вищої номенклатури – **командувачами видів**, родів військ (сил) ЗС України;

на посади в підпорядкованих ОБУ, з’єднаннях, військових частинах, установах і закладах, за винятком посад вищого офіцерського складу – **командувачем виду ЗС України**.

3.2. Порядок призначення військовослужбовців на посади

Призначення військовослужбовців військової служби за контрактом на посади здійснюється шляхом **просування та переміщення по службі** з урахуванням перспектив службової кар’єри кожного військовослужбовця.

Призначення на посади здійснюється відповідно до вимог пунктів 82-109 Положення та відповідних їм пунктів Інструкції.

Необхідно звернути увагу, що пункти 1.5 та 1.6 Інструкції визначають перелік документів, на підставі яких здійснюються такі призначення. У тому числі і у воєнний час.

До колегіальних органів, на підставі рішень яких також може здійснюватись призначення військовослужбовців, належать: колегія і Вища атестаційна комісія МО України, атестаційна комісія МО України, атестаційна комісія ЗС України, атестаційні комісії ОБУ, з’єднань та військових частин, *(з 01.01.2023 року замість цих колегіальних органів створюються нові: колегія і Вища комісія Міністерства оборони України з питань проходження військової служби, комісія Міністерства оборони України з питань проходження військової служби, комісія Збройних Сил України з питань проходження військової служби, комісії з питань проходження військової служби органів військового управління, з’єднань та військових частин)*, комісії МО України та ЗС України з відбору кандидатів до призначення на посади, конкурсні, відбіркові та приймальні комісії, а також вчені (педагогічні) ради військових навчальних закладів та науково-дослідних установ.

3.3. Особливості призначення на посади осіб рядового, сержантського і старшинського складу

У разі оголошення рішення про проведення мобілізації та (або) введення правового режиму воєнного стану на посади сержантського і старшинського складу призначаються за основною або спорідненою спеціальністю особи рядового, сержантського і старшинського складу з урахуванням особливостей, визначених розділом VI (Підготовка, перепідготовка і підвищення кваліфікації) Інструкції.

В період дії воєнного стану на посади сержантського і старшинського складу, за якими штатами воєнного часу передбачено військове звання до старшого сержанта (головного старшини) включно, можуть призначатися (з одночасним присвоєнням первинного військового звання сержантського і старшинського складу) особи рядового складу (крім військовослужбовців строкової служби), які мають бойовий досвід та не отримали підготовки відповідного рівня у вищих військових навчальних закладах, навчальних частинах (центрах) та у військових частинах. При цьому, військовослужбовці, які проходять військову службу за контрактом, в подальшому мають бути направлені на навчання у визначені Інструкцією строки.

Особи сержантського і старшинського складу (крім військовослужбовців строкової військової служби), можуть призначатися на посади, що підлягають заміщенню особами молодшого офіцерського складу відповідно до пункту 104 Положення.

3.4. Особливості призначення на посади у ВВНЗ, ВВП ЗВО

У разі переведення військових навчальних закладів та науково-дослідних установ Збройних Сил на штати воєнного часу, та (або) введення правового режиму воєнного стану доукомплектування цих посад здійснюється в порядку, визначеному Положенням, без організації і проведення конкурсу.

3.5. Переміщення військовослужбовців по службі

Переміщення військовослужбовців здійснюється в разі, коли звільнення їх із посад або призначення на інші посади належить до номенклатури призначення різних посадових осіб.

Переміщення військовослужбовців здійснюється відповідно до вимог пунктів 110-114 Положення та розділу IV Інструкції.

Необхідно враховувати, що в умовах воєнного часу, відповідно до пункту 252 Положення, військовослужбовці, які переміщуються на інші посади за штатами воєнного часу, а також військовозобов'язані, приписані на посади до військових частин, та резервісти, призначені на посади до військових частин, після призову приступають до виконання обов'язків за цими посадами з моменту їх призначення **наказами по стройовій частині** відповідно до мобілізаційного призначення.

3.6. Перебування військовослужбовців у розпорядженні відповідних командирів

Зарахування військовослужбовців **наказами по особовому складу** в розпорядження посадових осіб, які мають право призначення на посади, для

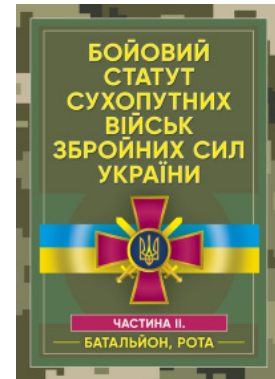
Рекомендована література

Робота штабного офіцера тактичної ланки. Методичні рекомендації

Методичні рекомендації з планування та організації бою за стандартами НАТО (штаб бригади (батальйону) та їм рівних)

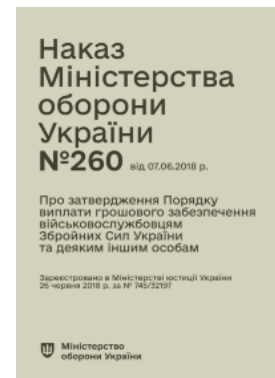
Бойовий статут сухопутних військ Збройних сил України. Частина II. (Батальйон, рота)

Наказ МОУ № 744 — Інструкція з організації претензійної та позовної роботи МОУ та ЗСУ

Наказ МОУ № 280 — Інструкція з організації обліку особового складу в системі МОУ

Наказ МОУ № 260 — Порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям ЗСУ та деяким іншим особам

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ